

Hallitus laskee pakkolailla palkkoja, ay-liike tyrmistyi

Palkansaajat ovat tyrmistyneet hallituksen puuttumisesta sopimusoikeuteen.

Sunnuntaikorvaus pienenee, ylityökorvaukset puolitetaan, arkipyhät muutetaan palkattomiksi ja sairastaminen kallistuu. Hallitus esitteli tiistaina useita toimia, joilla se aikoo alentaa yksikköyökustannuksia viidellä prosentilla ja vahvistaa työntekijöiden muutosturvaa.

Pääministeri **Juha Sipilän** hallitus valmistautuu vääntämään kättä työmarkkinaosa-puolten kanssa poikkeuksellisen toimenpidelistan vuoksi. Hallitus laskee, että toimista on aiheutumassa sekä työnantajille että palkansaajille oma lasku.

Sipilän mukaan monet hallituksen esittämistä toimista olisi pitänyt päättää yhteiskuntasopimuksen yhteydessä. Kun se kariutui, hallitus ei voi jäädä

toimettomaksi, Sipilä perusteli tiedotustilaisuudessa tiistaina.

”Ei ollut muuta mahdollisuutta kuin ottaa toimet omiin käsiimme.”

Samaa mieltä ovat myös perussuomalaisten **Timo Soini** ja kokoomuksen **Alexander Stubb**. Kolmikko on tyytyväinen saavutettuun ratkaisuun.

Soini on tyytyväinen, että kovan väännön kautta päädyttiin yhteisymmärrykseen eikä esimerkiksi jo hallitusneuvottelussa luvattua autoveron alennusta peruttu. ”Se lappu putosi pöydältä”, hän totesi.

Esitykselle haettiin jo tuki molempien puolueiden eduskuntaryhmistä tiistaina.

Uutinen nostatti heti vastustusta

Hallitus kuuli työmarkkinaosa-puolia pari viikkoa kestäneen valmistelun aikana.

Palkansaajat tyrmäsivät esityksen täysin. SAK ei hyväksy hallituksen kaavailuja heikentää työntekijöiden työehtoja ja toimeentuloa. Puheenjohtaja **Lauri Lylyn** mielestä hallituk-

sen toimet kilpailukyvyyn parantamiseksi romuttavat länsimaista vapaata sopimusoikeutta.

Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** sanoo, että hallitus on lähdössä tielle, jossa se uhkaa rikkoo Suomen perustuslakia ja Suomea sitovia kansainvälisiä sopimuksia. Lisäksi hallitus poistaa pohjan yhteiskuntarauhan turvaavalta sopimustoiminnalta.

STTK:n **Antti Palola** on huolissaan yhteiskunnan tulevaisuudesta, jos työmarkkinapöydissä työvälineinä ovat työnantajavetoinen pakko ja sanelu.

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n toimitusjohtaja **Jyri Häkämies** puolestaan uskoo, että hallituksen tänään esittelemät toimet edistävät kilpailukykyä. Hän muistuttaa kuitenkin, että niiden lisäksi palkkaneuvotteluissa tarvitaan äärimalttia.

Säästöjä kertyy 1,4 miljardia

Hallituksen laskelmien mukaan työmarkkinauudistuksis-

ta koituu julkiselle sektorille noin 1,4 miljardin euron säästöt.

Osa niistä toteutuu nopeasti mutta loput vasta vuosien päästä. Yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksujen alen- tamisesta aiheutuu noin 847 miljoonan euron lasku. Kulut

otetaan valtion budjetista.

Sipilän mukaan esitykset toteutetaan pakottavalla lain- säädännöllä.

Käytännössä lakimuutokset on otettava huomioon, kun uusia työehtosopimuksia laa- ditaan ensi syksyn jälkeen.

Hallituspuolueiden mukaan

työehtopykälien muutoksia ovat käsitelleet parhaat asian- tuntijat työ- ja elinkeinomi- nisteriöstä. Sipilän mukaan paketti on mahdollista viedä läpi. Asia on tutkittu perustus- lakiasiantuntijoiden kanssa, hän kertoo.

JANNE IMPIÖ

SIPILÄN HALLITUKSEN LISTA

Pakottavia päätöksiä edessä

Muutosturvaa parannetaan yli 20 henkilöä työllistävien yrityksissä: Irtisanottaville työntekijöille on tarjottava irtisanomisan palkan ohella oikeus valmennukseen, jonka arvo vastaa vähintään yrityksen keskimääräistä kuukausipalkkaa. Työnantajan on tarjottava myös työterveyshuollon palvelut kuuden kuukauden ajan irtisanomisan jälkeen.

Perhevapaakustannukset tasataan yritysten kesken. Nuorten naisten työllistymistä

edistetään tasaamalla perhe- vapaista työnantajille aiheutuvia kustannuksia 2 500 euron kerta- korvauksella. Uudistuksella ei ole budjettivaikutuksia, koska rahat kerätään yrityksiltä.

Yksikkötyökustannuksia karsitaan viidellä prosentilla seuraavin toimin: **Loppiainen ja** muutetaan palkattomiksi vapaapäiviksi vuosityöaikaa lyhentämättä.

Sairauspäivien korvaustaso alennetaan niin, että

ensimmäinen päivä on vastaisuudessa palkaton ja päiviltä 2–9 maksetaan 80 prosenttia palkasta.

Ylityökorvaukset puolitetaan ja sunnuntaikorvauksia pienennetään 75 prosenttiin.

Pitkiä lomia (erityisesti julkisella sektorilla) lyhennetään 38:sta 30:een työpäivään.

Yksityisen työnantajan sosiaaliturvamaksua alennetaan 1,72 prosenttiyksiköllä vuoden 2017 alusta.

Lähde: Valtioneuvosto

VESA MOILANEN/LEHTIKUVA

Puoluejohtajat Alexander Stubb (kok.), Juha Sipilä (kesk.) ja Timo Soini (ps.) olivat tyytyväisiä hallituksen päästyä yhteisymmärrykseen keskeisistä työelämätoimista, joilla kohennetaan Suomen kilpailukykyä.

Poliisille tulee tänä vuonna valtakunnallinen päivystysnumero

Tuore poliisiylijohtaja **Seppo Kolehmainen** ei aio ruinata poliisille lisää resursseja. Hän kuitenkin lupaa, että jatkossa poliisin saa soittamalla kiinni aiempaa paremmin. Tulossa on valtakunnallinen päivystysnumero.

Poliisin läsnäolo tai pikeminkin sen puute puhuttivat Harvaan asutun maaseudun verkoston järjestämässä seminaaris- sa Helsingissä tiistaina.

Kolehmaisen mielestä realismia on, ettei maaseudulle riitä poliisiapitoita samalla tavalla kuin kaupunkeihin. Tavoitteena on pitkistään etäisyyksistä huo- limatta turvata palvelujen saanti kohtuujassa.

”Laki ei toteudu kaikille sam- manlaisena, mutta yritämme parhaamme.”

Kolehmaisien mukaan hän ei ole ollut tyytyväinen tilanteeseen, jossa kansalainen soittaes- saan ei saa poliisia vastaamaan. Parannusta on tulossa. Näillä nä- kymin jo tämän vuoden puolella perustetaan Helsingin poliisiin palvelukeskus, joka vastaa puhe- luihin valtakunnallisesti.

Hätäkeskukseen pitää ottaa yhteyttä

Vaalan kunnanjohtaja **Tytti Määttä** kertoo, että poliisin hallinnollisen uudistuksen eli Oulun ja Kajaanin laitosten yhdistymisen piti parantaa Kai- nuun ja Pohjois-Pohjanmaan keskialueiden palveluja, mutta nykyään poliisia ei juuri näy.

”Voi olla tilanteita, ettei poliisia tule kummastakaan. Meille on sanottu, ettemme ehdi teidän juttuihinne, koska koko aika menee Kajaanissa ja Oulussa”, kunnanjohtaja Määttä kuvasi seminaarissa. Hän on myös Har- vaan asutun maaseudun verkos- ton puheenjohtaja.

Rikoksia tehdään kaupungeis- sa määrällisesti eniten, mutta Määttän mukaan harvaan asu- til- la alueilla muutamakin tapauk- set voivat häiritä koko yhteisön turvallisuuden tunnetta. Näin käy etenkin, jos ei voi luottaa, että poliisin apua saa riittävän ajoissa.

Viime syksynä Vaalan tienoilla ahdistusta herättivät varkaudet sekä koteihin öisin tunkeutunut ja sisälle viestilappuja jättänyt

ihminen. Määttä kertoi itsekin pitäneensä vuoteen vierellä ”jo- tain kättä pidempää”.

Sosiaalisessa mediassa kes- kustelu kävi niin kiivaana, että Määttä katsoi parhaimmaksi pyytää neuvoa poliisilta. Sieltä tuli ohje ottaa lievissäkkin häiri- öissä aina yhteyttä hätäkeskuk- seen.

”Rikolliset tietävät, että heillä voi olla tuntikin aikaa toimia, koska poliisilla kestää päästä pai- kalle. Tällainen tilanne voi lisätä myös oman käden oikeutta, kun ihmiset alkavat miettiä, voiko rikollisia vähän kurmuuttaa”, Määttä kuvasi.

» Rikolliset tietävät, että heillä voi olla tuntikin aikaa toimia, koska poliisilla kestää päästä paikalle.

TYTTI MÄÄTTÄ

Poliisi johtajalta tuli heti vastaukseksi, että oman käden oikeutta ei kannata missään tapauksessa ottaa. Rikolliset ovat poliisin hommia.

Turvallisuus on kunnalle myös kilpailuetu

Määttä harmitteli myös sitä, ettei

poliisista eikä myöskään TE-toi- mistosta ole yhtään ystävää. Näin lapset saavat tilaisuuden harras- taä ja löytää sitä kautta kavereita.

Hän kertoi, että rikos- ja pa- loasiodien ohella turvallisuuden tunnetta on Vaalassa luotu esi- merkiksi kouluttamalla nuorten liikuntakerhojen ohjaajia, koska

kyselyssä kävi ilmi, ettei monella lapsella ole yhtään ystävää. Näin lapset saavat tilaisuuden harras- taä ja löytää sitä kautta kavereita.

”Hyvä turvallisuus on kun- nalle kilpailuetu. Turvalliseen kuntaan on helpompi houkuttella asukkaita ja yrityksiä.”

RIITTA RYYNÄNEN

Kylille turvallisuuskoulutusta

Kylien aktiivisuus ja naapuriapu auttavat pitämään harvaan- asutun seudun turvallisen tun- tuisena, sanoo projektipäällik- kö **Aikku Eskelinen** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöstä (SPEK).

Järjestö aloitti Meidän tur- vallinen kylä -koulutukset viime vuonna Kainuusta. Tänä syksynä koulutuksia on pidetty Kuusamossa ja seuraavaksi ovat tulossa Alajärvi, Rovaniemi, Hämeenlinna, Ristiina ja Jyvä- skylä. Jatkoa eri puolilla Suomea on luvassa myös keväällä.

Kurssilla puhutaan muun

muassa vaaratilanteisiin, kuten myrskyihin, varautumisesta ja harjoittellaan ensisammutusai- toja.

Eskelinen suosittelee jokai- selle kylälle turvallisuussuun- nitelman tekemistä ja tietolink- kinä toimivan yhdyshenkilön valitsemista.

”Monella kylällä palvelut vä- henevät ja väestö ikääntyy sekä tuntee itsensä yksinäiseksi”, Eskelinen huomauttaa.

”Turvallisuussuunnitelmassa otetaan huomioon erityises- ti häiriötilanteet. Kyläläiset esimerkiksi sopivat, kuka

sähkökatkoksen tultua lähtee automaattisesti auttamaan esimerkiksi Almaa, joka asuu kahdeksan kilometrin päässä.”

Koulutuksissa Eskelinen on pannut merkille kylien elinvoi- maisuuden halun.

”Ihmisiillä on hyvin vahva ko- tiseutuhenki.”

Meidän turvallinen kylä -kou- lutusta rahoittaa Palosuojelura- hasto. Koulutuksesta kiinnostu- neet kylät voivat ottaa yhteyttä suoraan Eskeliseen. SPEKistä voi tilata myös maksuttoman Turvallinen kylä -oppaan.

RIITTA RYYNÄNEN

Kehitysavun leikkauksiin vaaditaan kohtuutta

Kansalaisjärjestöt luovuttivat mielenosoituksen saattele- mina ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Lenita Toi- vakalle** (kok.) tiistaiaamuna adressin. 41 000 suomalaisen allekirjoittamassa adressissa vastustetaan kehitysapuun en- si vuoden alusta tulevia suuria leikkauksia.

Myös Suomen kristillisten kirkkojen johtajat vetosivat maanantaina hallitukseen, että se kohtuullistaisi leikkauksia.

Mielenosoitukseen osallis- tui poliisiin mukaan noin 600 henkilöä. Osa marssijoista veti päähänsä ruskean paperipus- sin osoituksena leikkauksien nostattamasta häpeästä.

”Ihmisiä hävettää Suomen tapa laistaa yhteisestä vastuus- ta. Suomalaiset kyllä välittävät maailman tilasta ja kansaa- ihmisistä, mutta hallitus ei näytä näin tekevän”, totesi ke- hitysjärjestöjen kattojärjestön Kepan puheenjohtaja **Elina Vuola**.

Leikkaukset jopa puoleen nykyisestä

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että kansalaisjärjestöjen avus- tuksia leikataan enimmillään jopa puoleen ensi vuoden alus- ta. Myös ulkoministeriön oman toiminnan kuluja karsitaan tuntuvasti.

Ilman porrastusta toteutetta- vat, nopeat leikkaukset pakotta- vat järjestöt ajamaan ohjelmia alas hallitsemattomasti.

Adressia oli luovuttamas- sa myös ministeri **Elisabeth Rehn**, joka totesi MTV:n tal- lentamassa tilaisuudessa Toi- vakalle, ettei kadehdi tämän

» Ihmisiä hävettää Suomen tapa laistaa yhteisestä vastuusta.

ELINA VUOLA

Saksalaista possua suomalaisen ruisleivän välissä

Kotipizza ja ABC kertoivat siirtyvänsä kokonaan kotimai- seen lihaan, mutta Hesburger käyttää ruisateriassaanakin ul- komaista possua.

Ruisateriaa markkinoidaan täysin suomalaisen ruisleivän, Reissumiehen, logoa käyttäen. Hampurilaisen possufile tu- lee Saksasta. Reissumiehen ja muut Oululaisen ruisleivät tekee Fazer. Niissä kaikissa on siirrytty käyttämään satapro- senttisesti suomalaista ruista juuri tänä syksynä.

”Ruisleipä on hyvin suoma- lainen tuote ja identifiioituu suomalaisena tuotteena. Meil- le oli erittäin tärkeää saada leipiimme kotimaista ruista, ja perustimme siksi vuonna 2011 Pro Ruis -yhdistyksen, joka edistää kotimaisen rukiin viljelyä”, Fazerin tuotekehitys- johtaja **Heli Anttila** kertoo.

Hän ei kommentoi tuotteen loppukäyttäjien, tässä tapauk- sessa Hesburgerin, toimintata- poja. MT uutisoi aikaisemmin Hesburgerin harrastamasta ”suomipesusta”, jossa kotimai- suudesta kertovaa sinivalkoista logoa muokattiin yhtion siir- tyessä ulkomaiseen lihaan.

Kansanedustaja **Juhana Vartiainen** (kok.) innostui kommentoimaan uutista

asemaa vaikeassa paikassa.

Rehn totesi, ettei ole aiemmin lähtenyt mukaan mielenosoit- tuksiin. Kaavailtut leikkaukset ovat kuitenkin niin suuria, että ne uhkaavat Suomen osallistu- mista ihmisoikeuksien seuran- taan, rauhantyyöhön ja kansain- välisiin järjestöihin. Erityisen huolissaan Rehn oli naisten ja tyttöjen asemasta.

Jaksotusta harkitaan

Ulkoasiainvaliokuntaa johtava kasanedustaja **Antti Kaikko- nen** (kesk.) on valmis pohti- maan budjettiriiheen ehdotuksia käsiteltäessä, onko kehitys- apuun kaavailuille leikkauksil- le tehtävissä jotain.

”Pakolaistilanne on kesän aikana pahentunut aivan oleel- lisesti, ja se olisi sinänsä peruste pohdiskella, voisiko leikkausta vaikka hieman jaksottaa”, hän sanoi MTV:n aamulähetyksessä tiistaina.

Suuria muutoksia tuskin on luvassa, Kaikkonen ennakoii.

Myös ministeri Toivakka otti kantaa pakolaistulvaan. Hänen mukaansa Suomen ja muiden Euroopan maiden tulee nopeas- ti parantaa humanitaarista apua niin, että Syyriasta ja muualta Eurooppaan pyrkiviä autettais- siin siellä, missä he ovat.

”Ne, joilla on varaa, pyrkivät pakolaisleireiltä pois. Ne, joilla ei ole, jäävät”, hän kuvasi tilan- netta.

Toivakka kumosi jälleen kerran järjestöjen kritiikin, että leikkaukset olisivat arvovalin- ta. Hänen mukaansa päätös on tehty puhtaasti kotimaan taloudellisen ahdingon oikaise- miseksi.

”Hyvin vaikea on luvata mi- tään helpotuksia leikkauksiin”, hän sanoi MTV:lle.

”Emme saa kälperytä sisään- päin. Meidän on kannettava vastuu siitä, että Suomi on jat- kossakin avoin demokratia, joka kantaa globaalia vastuuta näistä leikkauksista huolimatta.”

KAIAJALEENA RUNSTEN

Hesburgerin ruisaterian saksalaispossu tarjoillaan Reissumiehen välissä.

twitterissä. Hänen mukaansa saksalainen possu kelpaa ham- purilaisiin varsin hyvin, eikä suomalaisen ruuan suosiminen vaikuta kokonaistyöllisyyteen tai vaihtotaseeseen.

Kanta aiheutti kiivaan kes- kustelun twitterissä ja MT:n Facebook-seinällä.

TERHI PAPE-MUSTONEN
Lukijoiden kommentteja
Vartiaisen mielipiteestä sivu 17

JARKKO SIRKÄ

Kansanedustaja Juhana Vartiainen (kok.) kelpaa saksalaisen possu.